

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Historia

Specjalność:

doktryny polityczne i prawne

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Historia polityki

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot specjalnościowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok II, semestr zimowy

Wymiar:

konwersatorium: 30 godz.

Punkty ECTS:

konwersatorium: 1

Forma zaliczenia:

konwersatorium: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

konwersatorium: mgr Paweł Musiałek;

Koordynator sylabusu:

mgr Paweł Musiałek

Sylabus dostępny w ramach:

- [Historia polityki](#) [na kierunku:] [doktryny polityczne i prawne](#) (H_dpip), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
 - [prowadzący konwersatorium:30h/zo/1ECTS]: mgr Paweł Musiałek;

Wymagania wstępne:

Brak

Cele:

Zapoznanie studenta z pojęciem polityki, z historią rozumienia tego terminu, namysłu teoretycznego nad polityką oraz ewolucji praktyki politycznej na przestrzeni dziejów. Prezentacja różnych ujęć oraz modeli

uprawiania polityki i sprawowania władzy.

Treści kształcenia:

1. Dwa, trzy i pięć sposobów rozumienia słowa polityka

Klasyczne (teoretyczno-etyczne) i nowożytne rozumienie polityki; Politics, policy i police – jako trzy pojęcia i wymiary polityki; Pięć definicji współczesnych polityki: formalno-prawna, behawioralna, funkcjonalna, racjonalna, postbehawioralna.

2. Kultura polityczna czasów starożytnych

Pomiędzy refleksją etyczną Platona, Arystotelesa, stoików i Cyserona, a faktyczną praktyką polityczną greckiego polis i rzymskiej republiki; Starożytne korzenie nowożytnej polityki demokratycznej?

3. Instytucje polityczne starożytnej Grecji

Ustrój, instytucje, prawo i polityka ateńskiego polis

4. Instytucje polityczne starożytnego Rzymu

Ustrój, instytucje, prawo i polityka republikańskiego i cesarskiego Rzymu

5. Międzynarodowy wymiar polityki państw starożytnych

Koncepcje kształtowania polityki zagranicznej w czasach starożytnych; Hegemonia czy imperium?; Narodziny myślenia geopolitycznego.

6. Wczesnochrześcijańska refleksja polityczna

Pawłowy i Janowy stosunek chrześcijaństwa do państwa i polityki; Zarys myśli politycznej św. Augustyna; Konstantyński i gelański model relacji państwo-kościół.

7. Średniowieczna teologia polityczna

Pojęcie teologii politycznej; Cezaropapizm czy papocezaryzm?; Prawomocna świeckość państwa chrześcijańskiego; Zarys myśli politycznej św. Tomasza.

8. Przewrót Machiavellego – początki nowożytnego rozumienia polityki

Polityka jako działanie praktyczne: walka o zdobycie i utrzymanie władzy; Zagadnienie autonomii polityki od etyki; Zakres i granice polityki.

9. Oświeceniowe rozumienie polityki

Koncepcje Hobbesa i Rousseau; Narodziny liberalizmu politycznego; Pomiędzy państwem liberalnym Locke'a, a statolatrią Hegla.

10. Totalitarne projekty polityczne i ich korzenie

Komunizm; Faszyzm; Nazizm. Autorytaryzmy.

11. Doktryny ekonomiczne i ich wpływ na życie polityczne i modele uprawiania polityki

Kapitalizm, socjalizm, społeczna gospodarka rynkowa, zglobalizowana gospodarka; Znaczenie i przełożenie stosunków własnościowych oraz modelu podziału dóbr na ustrój i kulturę polityczną oraz odwrotnie.

12. Współczesna demokracja

Projekt demokratyczny Kelsena; Demokracja liberalna w ujęciu Rawlsa.

13. Współczesny dyskurs polityczny i jego próżnia aksjologiczna

Utylitaryzm, naturalizm i racjonalizm jako nieudane próby sformułowania fundamentu aksjologicznego dla polityki; Dyskurs neomarksistowski, demokracja agonistyczna i emotywizm.

14. Katolicka nauka społeczna i postulat powrotu do arystotelesowsko-tomistycznego fundamentu etyki politycznej

Korzenie katolickiej nauki społecznej; Przesłanie i znaczenie katolickiej nauki społecznej.

Efekty kształcenia:

Wiedza:

- student zna i rozumie pojęcie polityki, orientuje się w metodach definiowania zjawiska polityki i zjawisk pokrewnych; student posiada wiedzę o normatywnych modelach i sposobach uprawiania polityki oraz o

faktycznej praktyce politycznej kolejnych epok historycznych; student zna podstawowe stanowiska teoretyczne zasadnicze dla historii doktryn politycznych i filozofii polityki (S_W01, S_W03, S_W04)

Umiejętności:

- student potrafi dokonywać analizy i interpretacji oraz przyporządkowania rodzajowego tekstów przedmiotowych; student potrafi identyfikować tezy i założenia składające się na dane stanowiska doktrynalne i koncepcje ustrojowe, oraz potrafi ustalać istniejące między nimi zależności (S_U01, S_U02, S_U03)

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Krótkie wykłady prowadzącego wprowadzające w problematykę danego zagadnienia; krytyczna analiza zadanych tekstów; dyskusja merytoryczna w oparciu o zadane teksty.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Obecność na zajęciach i przygotowanie merytoryczne; aktywność – udział w dyskusji; praca pisemna na temat związany z problematyką zajęć.

Lektury podstawowe:

- Bartyzel J., „Dwa miecze”. Relacja Kościół–Państwo w tradycyjnym nauczaniu i w historii Christianitas, <http://www.legitymizm.org/dwa-miecze> .
- Bartyzel J., Teologia polityczna, <http://www.legitymizm.org/ebp-teologia-polityczna> .
- Bartyzel J., Ład i wolność, w: Ordoliberalizm. Historia niemieckiego cudu gospodarczego, Wydawnictwo PROHIBITA, Warszawa 2010.
- Benedykt XVI, Przemówienia papieża Benedykta XVI w Bundestagu pt. Serce rozumne z 22.09.2011, <http://www.opoka.org.pl/aktualnosci/news.php?id=39463&s=opoka> .
- Biały F., Konflikt jako wartość? Demokracja agonistyczna a populizm europejski w ujęciu Chantal Mouffe, w: Refleksje, nr. 1/2010, WNPiD UAM, Poznań 2010.
- Chafuen A., Wiara i wolność. Myśl ekonomiczna późnych scholastyków, Arwil, Warszawa 2009.
- Encyklopedia polityczna, t. 1: Polwen, Radom 2007 i t. 2: Polwen, Radom 2009.
- Finley M. I., Polityka w świecie starożytnym, Znak, Kraków 2000.
- Historia myśli politycznej – antologia tekstów, Scriptum, Kraków 2000.
- Jan Paweł II, Pamięć i tożsamość, Znak, Kraków 2005.
- Jan Paweł II, Posynodalna adhortacja apostolska Christifideles laici, -http://www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/apost_exhortations/documents/hf_jp-ii_exh_30121988_christifideles-laici_pl.html .
- Jan Paweł II, Przemówienie Ojca Świętego Jana Pawła II w Parlamencie RP z 11.06.1999, http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/przemowienia/warszawa_1_11061999.html .
- Kelly J. M., Historia zachodniej teorii prawa, WAM, Kraków 2006.
- Kelsen H., O istocie i wartości demokracji, Księgarnia Powszechna, Warszawa 1936.
- Machiavelli N., Księżę, Antyk, Komorów 2004.
- MacIntyre A., Dziedzictwo cnoty, PWN, Warszawa 1996.
- Olszynka S., Zagadnienie emotywizmu we współczesnej filozofii polityki, w: Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ, Nr specjalny 3 (2/2011), Kraków 2011.
- Papieska Rada Iustitia et Pax, Kompendium nauki społecznej Kościoła, Jedność, Kielce 2005.
- Rawls J., Liberalizm polityczny, PWN, Warszawa 1998.
- Strauss L., Cropsey J., Historia filozofii politycznej, Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego, Fronda, Warszawa 2010.
- Szlachta B., Wczesnochrześcijańska refleksja polityczna, w: Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa, vol. 3, WUJ, Kraków 2010.
- Szlachta B., Słownik społeczny, WAM, Kraków 2004.

Totalitaryzmy XX wieku. Idee – instytucje – interpretacje, WUJ, Kraków 2011.
- Ziółek P., Idea imperium, PWN, Warszawa 1997.

Lektury uzupełniające:

Uwagi: